

A

220
IX.

CSUTAK. KÁLMÁN A VIZAKNAI
CSATÁRÓL. (PETŐFI-VONATKOZÁ-
SOKKAL.)

SK. KÉZIRAT. ÍVRET, 10 p. - RNR.
AKAD. (KOLOZSV.) TÖRT. LEVÉLTÁR.
- A VOLT 48-AS EREKLYEMŰZEUM
ANYAGA.

Arvatakse ette 1849. iiri februar ko H^{is}.

Ben laibornoh i foverit - nett ut voh hokkai hogg
u koonilotte othpouloitat sege minden rap
ett allhongan - is hajneilhor lakkeise slat
vaz perig at vova kijeole helgen indulo kē
oher kiveniljan, et bikkellatet vami a foverit
loaibbi paramevad.

1849. iiri jannuar ko 31st reggel mindon
a et. Heliuettek masade kē sege - mely
net in i lastottam a 27st koonid fuplo aljal
laliva sleibe vamiilint; a kefejeto kēmin
maga levestiul a kō reggeli magin a fō hā:
Hūkipon elköltetett; eise lekateti vami
kag a foverit irode fōvōt Benes omaz
pakkolgal i utra kēpan kōvogatja le kē
irodāt i pūvlatē kēpō lēdakkat; oher
rokkia kēmanve a foverit lauyatol kē
kē kē esagalahoz sietet; kēvā idō itān
maga Ben i kijeol at utraia mas lōvon
itve, megkēvilitve a kē baidat sege
itnal indultint a fō ilon kēbennertare
va, mig egitt kēvāvilatnail jobba kēve
kēfordultint vīkarnāva lēdva. ad meg
istkēve Ben of Belleken gergel in
i Matkay - kēvāvilāben, kōvil lōva
galka vīkarnāva kēvāvikkē. andig arang
a palika slatti lēven fēvāvikkē illva
vāvāvikkē, le irve a kēvāvikkē. arang
kē adāt magi parame Ben, megles kēvāvikkē
nekem kē akor a leg kōvāvikkē fuplo
aljal kēvāvikkē, kag at reggē kēvāvikkē
i kēvāvikkē vāvāvikkē - (Brigade) vāvāvikkē
at a paramevikkē vāvāvikkē i at vāvāvikkē.

21
Märtsdag 1849. i.e. februaris 10-ten kilek
edra a Daudari parants allalam, magam pulig
hag közeli be leggeth a fővetsitkez két a egy
párlatba lettem elhelyezve, arra már nem
emléktem hag házi gardaie - vag a ház sek
nőjék lattam volna - tehát neadit sem tudom;
arra azonban tiven vitta emlékezem. hag meg
lehelős kényelmes pállafom volt, de azt hisz
nyilatott az i. hag a többi sörpelt i. mindnél
kann lauzálat, tehát magam sokasam voltam
Máskor lédin a fővetsitkez majd néptűs át -
ellenben - tehát a fővetsit lauzálat i. meg
látogatnak nevelésen off. Andráz, Akadé
bauer zoriq önnagat kárel löth lörs i.
főtűstet - is löth el 3 nap i. i. - folytatón
életfűngeségetben; mindha magán látnam
kinnál piros a koribajlársaimat nevelés
vellem eg. kárelafom volt Petőffy Sándor,
a nagombai látogatott kőzát a már fent
emlékeltékben kinnál at volt Cseres Korné
aléruv, off. Pelleken Gergely, off. Telaky
Sándor, Husmay, Müller Lúder vnaq -
Tarnay Antal mint a 2-ik fűstölő idősele
nes parantsmoka, Eszmaria kárelafom - s.o.s.
kárel nállam utadűfel a kinn kárel fű
tűstűjinek magam tangenja, is folytatón
három nap kárelat erlig - kárelat
erke mint hag mindem eseménys, meg
kókota magam aló jeli kárel i. meg
volt az kárelafom februaris 10-ten
erte i. - már kárel, volt mindem Petőffy
Sándor Husmay Müller i. off. Pelleken
Gergely kárelafom kárelat
kárelat mondható kárelat
a kárel; Petőffy i. kárel kárelat
kárelat kárelat magam kárelat
kárel

31
Leff nallint a vacsora, ki dbe sundast nagy
seventem éve ha jó paprikáit neu. címél,
et az andrást az in embeben. volt kinen. a
legnagyobb főt - most Hevedélyes kaktus
volt, na kifen meg is volt minden mit láborba
csak kadelemmel lehet, é éppen egy. estélyen
tündfel Péleffinet nagy minten. sem kápi
no, sem mond a kápiál, mit ha meg is
látuim igaznak mesedett kápiálait, minden
mondi kifen csak furea kápi et meg csak
kivonandozatúban a várfony eselédnek -
no de így is elvite az istát. et már a kápi
gárdia illette; neu solára megjöttel. o lábi
kajlással, é kőművellet a terem. kőzsin
lévő a flak é elv veltik a lábori bibliai
a mál é lák filkát - Kástyábat, meg
andrást, arluem mondatla nagy minden
kifen van csak az a flak kelleni, kiffe
helyre kóvui, erre joppo nagy mindenki en
gedelmességet; é lón nagy kálcsa egy lál
pappi é egy lál kápiálak vast galaska
melett vigan lál el az est - é j felfelé
meg ismét a főtli neu kereke félélye,
ig mül az é j félélye; é j félélye 2. okon
bát mondan. suváruat nagy menjet az istá
kóba. nyugelcsen. nekem az lódat had
menjetli kálcsa é kőművellet - val az
elö örsigett kiffe meg kápiálai mül
most már jétn. allani kápiálak. et
már vacsora a február é in volt jó
kájálban, ama övöké nemet, nagy elö
lépeli, a nyugelak ló elö a kápiálak in
oda kápi a kápiálak melyben csak
volt a kápi é kápiálak a kápiálak
felül lévő elö övöké meg kápiálak.

[illegible]

51
Ej finger, de hider ej velt, (naggar aronban mäs
alvedäpnat indult ar idö & lajt fedö lakkasjünat
tilies üthöngöfine) Ki evet ar elö örsi vonatra
midenkis kölelepeginet, pontosuljeridifben
találtem végig lovagolva ar egiff vonalon
naggnem volt éppen oly tövid bídon belelelt
Két örsingi idö, mindent senyiben találda
imit amas meg álva fö lippljeimmel be
felgatat, mäs fenslütöniasst hejnalodot
ar idö - na lemezett a városba mondán
Tudnay Antal páradar & elö örsi parant
normat, hog kora neggel ki indittam
a felváltó csapatot; arvel elhívadván,
minden éppen a város alati iparban tö
vám kényesedek hog olat a felső jegre
vel Kisejner Köpör hatem mipestint
lovastal oda nem fieltam (.ami talán
jublek volva) att vilkaindabur eg felöl ei
lovannal maffelöl Keltöngi ordonan
- Oron, Kulovai uzeltöpegejés halgat
va, talat felém tielvi eg küppör - oda
Ki áldik nekik hog ide nejöjék öi mer
ar a föld fenekellen. - nibe övika kiált
seprek idejöni övnyar vonar (.akornig
övnyarváltam) mer jelenbenidalamon,
Ki Kárpáskudrea valahoz hejt keitöran
felültem lovamra a kionárd felé tart
va, ada evet mondu hog amarat ar
- endog til Karonáspig lottit u oragni
mintha bi Keviteni a Kevendat -
re aronnal aron felülül, lottam
a sak oroff pikel kámban kámban -
aronnal megleltam. a kionárd, magam
végig a város felé tartva kionárd a
fövesiónet, & kionárd a kionárd.

Ja min nem lehetet idem mid epeke hennem
min nem i fudua bekiallotten a mig uindig mit
sem gemile lassaissaguar hulpa magat it as ellen
sig - Bemnek pedig elmondiam a nli lattan
Hommossat - e' Kallaspulda, valamint N. Cuix
felat, midem e kip eladua Bemnek a latatta
Kas esak kallatsit at aguit monaja jo'negget
mondandit - nope et i tosa kaja amig
sissam ki pilottam a hulpaute, koda
Bem i nem sarisa ki jo' - ki eppen kebi
nek kotozipevel paglakorak, de ki jo'ke,
pakefom vundege i - i ki ki elpaglalda
az nap kebet vift e' kalile nem ofnari
katonasaggal, ami biron kelle i mer es
vot at ekkendig kit bironalom valaga
tatseregeivel, at egip ki kadeceg kiro
nult meg mido'pe i kicim vot en magiba
i - kit meg amig ellen siggel bennem,
na de fellestottit magunkas kajnallat
Del ilani es orag, mid uindig mig kas at
orapok nem kerdet it agi kutelefoke
faldet i megvendi to' mado' mudo'gadui;
ekkor mondi Bem nekem hoz upa
Kell jo' vunde'ben vunde'ben, mer es
Kit katalmapag dege'eken mint
it most igen gyenge'it veltint - ekkor
Kulda' pilasakata vavorka hoz Bem
omaz vunde'ben ki at idoda i fupkai
sat - Ja vavos e'jpa'ki vavalaia - de min
ekkor e'jpa' i a vavorka' fupkai
hoz mi'er at o' ludo'na - e'jpa' at to'za
hoz midem Bem a vavorka' hoz
megfese mitter tuse' o'maga
megpamucali hoz a vavorka' kute'p
juda siepen ludo'sitegeivel a hat
nilest azon a vavorka' vunde'ke'jpa'

veelmehe, - aron pillanathan niden Müllert
lupar övnaq 16. Drb. lehar 2 ütög lovas aju
ival a legkeberebb vajtatafban a patikan
lül kalado aspagnina ör at clotte az
ospag uljana niden. indorhol kisielö
menekültek Katrijai felakadot. Először
clotte ar ütöt. 16. felakadot 16. ajuinkat
fövespör. itadainlat ponal niden. malhai
Kollin Kax 1 nidenünre at pagat az
ellenfig. magam i a datorsuika i loval
manadram februiar 17. mig Kvärdra
nem idem färdö aljam completöröfani
get, i) ig lörtent adlan hazin niden
a erapatan eq nispivel Keneppülakorv
menai a vändoran mai lehallen vol az
ospag ulan kaladnom kaxum a lempom
felä lartattum, a kal i akkor mai a
esapari gramalorok (salin Jöf Kavit i
Turoque erabelia). Kis hadfontos
igvinkkat babnallak, melyet emkere
inditül elpaglaltak, erelädua farkas
pemel nistün at ellenel parjikhana
lig - mire epimadia i Tarnay autal
färdorok, a mai megsebeküle Kilyor
Kj - färdoragal eqül nelli vohemüü
a medre Kulpagos lömeguel i esakha
mar vipa vire lallüt a 2. darabkajin
kut kaladriint a sülsö part felé. De
ekkorä mai Kädörädeni Keddor ar idö-
gataradnan miket a Kagenlivö nazar
sig ellenfiguel. nistün. Köpikant lö-
vettak, mire Kshier färdoragal lül
Dätom ielue Bannet likkie mag
itenundö hazin vagat i vifpüt az
clueptet 2. ajuut Khor pünt meg
a fivewipi lülélé xiané.

[illegible]

ni -
 Kínt pedig a Kis szegényekkel kezd
 is annál több mondani, hogy
 félle' szarostól, védelmi állást foglalt
 va ell' több pár a mi ket feleltetve
 üdvözölve vele Kis halálra fűg tömör
 tud a plasztik - este volt már minden
 szendekhezre értem, a hal pirosunkit
 mig erat Keresetsem Kaplány a kemény
 szegény konyhánál, minden ajtó elvált
 Zárva elölünk, sőt a milóbb szendekhez
 minden káprál meg a Kis konyhánál
 is megvált elölünk, a konyhánál -
 merre levolt pedig annál, vedre - 3'
 Kis orlósi, Ben nem volt fűgára
 lifan megkapunk kádra lálálkozott
 asztal ^{egy} kis pár Ki lovát itatni a Kar
 veim beventet magának egész
 család a Kar a kis káprál Kis káprál
 kis káprál - pedig hoz nem
 jó kedvűl -

3
A ki azonban azo gondolat, hogy Beinek esznye
esemenye Komolyabbat tetten es csaladik merz
öregla ugam semmi valdofajse sem lehetett epe
venni, katepte a kida helyi eseminyek felol
mig el is moralyadot a mi nalla feleto vilka
esetvolk; Ekor vendelle el aröreg ha nagy
hat nistant pajel menyien is volu simeg epe
ig uigpudat anea virahe a inap 1849 övi
februariis ho 4 ai. Scham is ottvete 3. kati
kovan püpfadum minden meilhammal epe.

Li mind epe esör meglimada jüntnek
s ha omis esedel nagy az rüpege, Cs. K. militair
ober aröpe utlami madon februariis ho 2 ai
viraheia Beink mint fugoly, mind nagyok
semmi napassem dejtue meg meguendigelte
a Scham is, is be optattit a omal polgilar
litalre is kidaingon, fessent Beink is - nagy
Kenepteltük az kavi i Melik fipe ho ki
vikan a favepis nagy esak kade kereke
jék Köpöing masadui - meg is vald öni
Köpöing Komukal estig - de Komukal
estise mind. Keresettük nagy vernosepe
nakum az eslehe. mas kide katevate
az ispeue - de meg is katele esede, merz
a vado, temptomamellek katele ispeue
fessengui vafadonak Delutau epe mi
Dün a. Granatofabkal pereltine agiung
Kite kate Jorez katekor seja apuete
is opt moudi nekis fülen katekara
niemand ent ghes sein Siksule -
ekkor fardüllam felle is kidein nagy
hat mi löttint, ö opt felle nagy - de
ein Rosuk - mind kate mis geseken
sepe nagy akkor mas kate katevate
kide utlagis is engem Granatofabkal
is nisse...

Antal Kolman

Mind ez most éppen Zhene hazalátása-
benedtiud, vésztékiud, azis haz most már
kinvöl finde látkátiud, mitkint leto az a
függel itakad magyar orkag austria
egyikfelive - Hép ha ideutól van
de dalán még sem igazságos; na dohi
sem haz a legközelebbi eseményet majd
igazolni fogjuk véreinken megerősítet
eszedies, a kősményiud ösjagait és nem
Zekünk függellenésig, melyet a anyi
Dnaga vit é'iled let áldozatul —.

Nem hiszem hogy anyi sóhaj és épe
 vért megne hullana és mindentig ulla, és
 ne engedné kabát és új, és nagyobb áldo
 zatok áldai és kabát és nem feleltnek és
 jobb jövő felvissza áldat; mert a nagy most
 halad az ország a semmiért, meredeke
 félle kabát és törvény övé alatt és. De a nagy
 bizony roppant megerőltetékben kerül új
 nem feleltnek delemint kintlen síkasan
 bizony bizony megfogja magát borbúlni –
 mert természet ekkor; iskenem halva
 most 31. évi idő alatt nem teltem kabát
 fejtevése alatt? – Nade nem engedem ma
 gamat illem vége félle nem teltem jövője
 felletti kitérgette előre, kabát előre haladott
 koromnál fogva és talán megtem isem
 De tudom hogy nem teltem csak mint ő az illem
 nebbes és nem teltem pedig nem és csak
 elbírakodott és fájja és vállak azta, de és
 jövőm a nagy nap megpedig nem is igen
 és kájsa; addig is tehát éljen a kabát
 és független magas ország!

Kasson Imperial

Cetina R. Kalmán
konati epades